

QUALQUES PUNTS DE GRAMATICA

**a partir de decas frequentas degudas a d'interferéncias amb lo francés
(lengadocian)**

**DOCUMENT PER L'ENSENHAIRE
alestit per la còla academica d'animacion pedagogica**

• Genre del nom

D'unes mots an pas lo meteís genre en francés e en occitan.

Francés	Occitan	Francés	Occitan
<i>Une image</i>	Un imatge	<i>Le tarif</i>	La tarifa
<i>Un chiffre</i>	Una chifra	<i>Une approche</i>	Un apròchi
<i>Une méthode</i>	Un metòde	<i>Une paire</i>	Un parelh
<i>La marge</i>	Lo marge	<i>Un peigne</i>	Una penche
<i>Une étude</i>	Un estudi	<i>Un nuage</i>	Una nivòl
<i>Une mosaïque</i>	Un mosaïc	<i>Une armoire</i>	Un armari
<i>Une affaire</i>	Un afar	<i>Un ongle</i>	Una onglà
<i>Une maison</i>	Un ostal	<i>Une étable</i>	Un estable

En francés, un mot acabat per « e » es pas totjorn femenin. ex : le musée ; le lycée

En occitan, un mot acabat per « a » es pas totjorn femenin ex : un problèma ; lo diplòma ; lo dentista

Mèfi ! Cal legir la sòrre e pas la sòrra, la maire e pas la maira

Masculin	Femenin	Masculin	Femenin
Lo dròlle	La dròlla	Lo fraire	La sòrre
Lo mèstre	La mèstra	Lo paire	La maire
Un escolan	Una escolana		
Un amic	Una amiga		

• Genre de l'adjectiu

En francés, per d'unes adjectius, la diferéncia entre masculin e femenin es pas marcada a l'oral e d'unes còps a l'escrich. Ex : joli ; jolie - malade ; malade -

En occitan, la diferéncia es **totjorn** marcada tant a l'escrich coma a l'oral.

Ex : polit ; polida - malaut ; malauta

• Nombre

- En francés, d'unes mots càmbian pas : une souris / des souris ; un nez / des nez

- En occitan, la diferéncia entre singular e plural es totjorn marcada : un mes / dos meses

⇒ En general, se marca lo plural en ajustant **/s/** a la fin del mot.

un dròlle   dos dròlles
 un lop   dos lops (una consonanta + s : a prononciar **/lots/**)
 un cant   dos cants (doas consonantas + s : a prononciar **/cans/**)

⇒ Los mots acabats per g :

se vesí /g/ e ausissi /ts/, ajusti **es** per marcar lo plural
 ex : un ensag   dos ensages

se vesí /g/ e ausissi /K/, ajusti **s** per marcar lo plural
 ex : un tricòt long   de tricòts longs

⇒ Los mots acabats per ç, s, ch, sc, st, xt, tz, (x).

—ç	lo tròç - lo braç	Los tròces - los braces
—s	un mes - un pas	Dos meses - dos passes
—ch	un bruch - un endrech	Dos bruches - dos endrechés
—sc	lo disc - lo bòsc	Los disques - los bòsques
—st	trist - L'ai vist.	tristes - Los ai vistes
—xt	un tèxt	de tèxtes
—tz	lo prètz - la crotz	Los prèses - las croses

- **Article definit**

Contraccion preposicion + article definit

Amb l'article definit femenin, se fa pas de contraccion : sus la taula ; sus las taulas

Amb l'article definit masculin, la contaccion se far :

- al singular se lo nom comença per una consonanta : Vau al **merc**at   Vau a l'**ostal**
    Passi pel **prat**   Passi per l'**òrt**

- al plural amb totes los noms masculins : Dessenha pels parents   Dessenha pels amics Parli
    als dròlles   Parli als **escolans**

a + lo → al   a + los → als   de + lo → del   de + los → dels
 per + lo → pel   per + los → pels   sus + lo → sul   sus + los → suls
 jos + lo → jol   jos + los → jols

Supression de l'article

Qualques exemples :

Francés	Occitan
<i>Je veux de l'eau</i>	Vòli d'aiga
<i>C'était la pomme la plus grosse</i>	Èra la poma pus grossa
<i>Il arrivera le premier.</i>	Arribarà primièr.
<i>La France est un pays.</i>	França es un país
<i>La Garonne est un fleuve</i>	Garona es un fluvi

En occitan, l'article definit pòt èsser emplegat davant los pichons noms o los noms de personas : **lo** Pèire, **la** Maria, **los** Andrieus.

- **Article indefinit**

un dròlle - de dròlles ; una dròlla – de dròllas

D'unes (d'unas) partiguèron a pè. Dins aquels cas, d'unes o d'unas se revira per « certains – certaines » en francés.

- **Pronoms personnels complements**

Coma en francés, per estalviar las repeticions, se pòt emplegar de pronom personals

Vòls **de pan** ? Òc, **ne** vòli.   I a **de confitura de majofas** ? Òc, **n'i** a.

Te sovenes **d'aquel conte** ? Òc **me'n** soveni.

Laurenç crompa **una flor** e **la** pòrta a la menina.   **Lo lop** sortís del bòsc que lo talent **lo** rosiga.

Comprenes **çò que t'ai explicat** ? Òc, **o** compreni. (**o** es lo pronom neutre)

Laurenç tròba **un companh** e **li** demanda de jogar a las boletas.

Celina tròba **sa cosina** e **li** demanda de venir al seu ostal.

Celina vei **sos vesins** e **lor** demanda de venir jogar al seu ostal.

Celina vei **sas cosinas** e **lor** demanda de venir al seu ostal.

ATENCIÓN A LA PLAÇA DEL PRONOM.

O me pòdes tornar explicar ?   **Me** pòdes ajudar ?   **La** pòdi prene ?   **Te** pòdi venir veire ?

Ai vist qu'as de gredons tot nòus. **Los me** pòdes prestar ?

• **Exprimir la possession**

DE QUAL ES AQUÒ ? (tablèu tirat de « Diga-me Diga-li » de Sèrgi Carles)

ÇÒ MEU	ÇÒ TEU	ÇÒ SEU
Lo cotèl es meu .	Teu	Seu
Los cotèls son meus	teus	seus
La sièta es miá (meuna).	tiá (teuna)	siá (seuna)
Las siètas son miás .	tiás	siás
mon cotèl, lo meu cotèl	ton, lo teu	son, lo seu
ma sièta, la miá sièta	ta, la tiá	sa, la siá
mos cotèls, mas siètas	tos, tas	sos, sas
ÇÒ NÒSTRE	ÇÒ VÒSTRE	ÇÒ LOR
Lo gredon es nòstre.	vòstre / vòstres	lor ostal
La goma es nòstra.		lors ostals
Lo nòstre gredon.	vòstra / vòstras	lor autò
La nòstra goma.		lors autòs
nòstre gredon, nòstres gredons		lo lor ostal / la lor autò
nòstra goma, nòstras gomas.		

LO DE / LA DE : Cada escolan legís **un raconte** ; **lo de** Celina s'apèla Coquinàs.

Cada escolan escriu **una istòria** ; **la de** Laurenç es plan longa.

En occitan, l'adjectiu possessiu s'utiliza pas tan coma en francés.

Aquí qualques exemples (reviradas de Sèrgi Carles) :

C'est sa maison. En rentrant de l'école, mardi dernier, Ludovic a compté l'argent de sa tirelire.	Es son ostal. En tornant de l'escòla, dimars passat, Ludovic comptèt l'argent de sa denieròla .
Sauras-tu retrouver ton chemin ? Écris les résultats sur ton cahier d'essais. Un directeur d'école fait ses comptes de la coopérative. Maman gare sa voiture près du marché à 13h30.	Saupràs tornar trobar lo camin ? Escriu los resultats sul quasèrn d'ensages. Un director d'escòla fa los comptes de la cooperativa. La mamà gara la veitura prèp del mercat a 13h30
Quand tu as fini, marque tes points . Crin-Blanc était blessé. Son sang coulait le long de sa jambe .	Quand auràs acabat, marca-te los punts . Crin-Blanc èra nafrat. Lo sang li rajolava per una camba .
Alors il se précipita dans le feu pour sauver son ami . Pour son anniversaire , Jean-Luc a reçu 5 pochettes de 25 timbres français...	Alara se traguèt dins lo fuòc per salvar lo seu amic . Pel seu anniversari , Joan-Luc a agut 5 tièras de 25 timbres franceses...

- **Adjectius e pronomns numeral e ordinal**

Ajectius numerals cardinals	Ajectius numerals ordinals	Ajectius numerals cardinals	Ajectius numerals ordinals
Un, una	Primièr, -a	Dètz-e-uèch	Dètz-e-ochen, -a
Dos, doas	Segond, -a	Dètz-e-nòu	Dètz-e-noven, -a
Tres	Tresen, -a	Vint	Vinten, -a
Quatre	Quatren, -a	Vint-e-un	Vint-e-unen, -a
Cinc	Cinquen, -a	Trenta	Trenten
Sièis	Seisen, -a	Trenta-dos	Trenta-dosen, -a
Sèt	Seten, -a	Quaranta	Quaranten, -a
Uèch	Ochen, -a	Cinquanta	Cinquanten, -a
Nòu	Noven, -a	Seissanta	Seissanten, -a
Dètz	Desen, -a	Setanta	Setanten, -a
Onze	Onzen, -a	Ochanta	Ochanten, -a
Dotze	Dotzen, -a	Nonanta	Nonanten, -a
Tretze	Tretzen, -a	Cent	Centen, -a
Catòrze	Catorzen, -a	Mila	Milen, -a
Quinze	Quinzen, -a	milion	Milionen, -a
Setze	Setzen, -a	miliard	Miliarden, -a
Dètz-e sèt	Dètz-e-seten, -a		

Remarcas

Jonhents :

Coma en francés, cal metre de jonhents als nombres compausats se son inferiors a 100.

Ex : **vint-e-quatre, trenta-un, ochanta-tres, nonanta-nòu** mas **cent un, mila tres...**

Acòrdis :

français	Occitan
<i>Quatre-vingts</i>	Quatre-vints
<i>Quatre-vingt-deux</i>	Quatre-vints-dos
<i>Deux cents</i>	Dos cents
<i>Deux cent trois</i>	Dos cents tres
<i>Quatre mille (mille invariable)</i>	Quatre mila (<i>mila invariable</i>)
<i>Cinq millions</i>	Cinc milions
<i>Six milliards</i>	Sièis miliards

- **Adjectius e pronoms interrogatius : pausar una question**

En francés, se pòt pausar una question de mai d'un biais :

Tu veux venir avec moi ? (à l'oral) / Veux-tu venir avec moi ? / Est ce que tu veux venir avec moi ?

En occitan, **se ditz pas** « Es que.... ? »   **Cal dire** : Vòls venir amb ieu ?

- **QUAL**

Qual jòga amb la nena ?   Aquò's Celina que jòga amb la nena.

A qual parla Laurenç ? Parla al papà.   /   **De qual** parla Celina ? Parla de la mamà.

De qual es aquel libre ?   Es meu.   /   **Amb qual** vendrà Laurenç ? Vendrà amb sa sòrre.

ATENCIÓN de confondre pas **qual** e **cal** :

Qual vòl respondre ?   /   **Cal** plan legir las consignas abans de començar lo trabalh

- **QUE**

Que fas Celina ? Fau una còca pel sopar.   /   **Qu'es** aquò ? Aquò's un libre.

- **QUORA**

Quora partisses a l'escòla ? Partissi **quand** ai dejunat.

Remarca : quora se tròba tanben dins l'expression « quora un quora l'autre »

- **QUIN ; QUINES ; QUINA ; QUINAS**

Quin tricòt cargas, lo blau o lo roge?   **Quines** tricòts prenes ?

Quina ora es ?   **Quinas** camisas prenes ?

- **PERQUÉ ?**

Perqué dinnas pas dins la sala de manjar ?   **Perque** estimi mai demorar dins la cosina.

- **COSSÍ**

Cossí vas partir : amb lo tren o amb l'avion ? Vau partir amb lo tren.   **Cossí** t'apèlas ? M'apèli .....

Remarca : se pòt trobar « cossí » emplegat dins lo sens de « perquè »

Ex : **Pourquoi** lui ai-je dit que je n'étais plus son amie alors que je l'aimais si fort ?

Cossí li diguèri qu'èri pas pus son amiga alara que l'aimavi tant ? (La granda paura jos la estèlas, revirada de Sèrgi Carles)

- **QUANT, QUANTES, QUANTAS**

Quant tenèm uèi ? Uèi tenèm lo 21 de decembre.   **Quant** de temps as ? Ai 10 ans.

Quant d'argent te cal ? Me cal 100 euros.

Quantes de dròlles sètz dins la classa ?   **Quantas** de dròllas sètz dins l'escòla ?

- **ONT**

Ont vas Miquèl ? Vau de l'autre costat de la vila.   **Per ont** passas ? Passi per la plaça de la Pòsta.

Fins ont seguisses aquela carrièra ? **Fins al** teatre.

• Los pronoms relatius

« Un vilatge perdut amont dins Auvèrnha, **que** degun ne parla pas mai. » (que = *dont*)

« Es aquí , aquel que se'n ditz pas lo nom. » (Bodon) (que = *dont*)

La dròlla qu'arriba dins la cort es ma cosina. (que = *qui*)

Las flors qu'ai culhidas son ja passidas. (qu' = *que*)

Coneissi pas lo vilatge ont demòras. (ont = *où*)

• Exprimir l'exclamacion : contentament, suspresa, paur, colèra....

Que ieu soi bèstia ! (Lo paure lop)

Que soi content(a) de te veire ! Es polit !

Quant de mond ! Que de mond ! Quant de flors ! Que de flors !

Quin domatge ! Quina paur qu'ai aguda ! Quin subte !

• Exprimir la negacion

Qualques exemples preses dins : - « Tralhalhs dirigits de gramatica » de Ramond Chabbert

Je n'entends pas.

Je n'en ai pas.

Il ne lui reste rien.

Je ne vois personne.

Il n'en vint aucun.

Je n'en ai plus.

Nous n'en aurons guère.

Il vaut mieux ne pas en parler.

Ausissi **pas**.

N'ai **pas**.

Li demòra **pas res**.

Vesi **pas degun**.

Ne venguèt **pas cap**.

N'ai **pas pus**.

N'aurem **pas gaire**.

Val mai ne parlar **pas**.

- « Diga-me, diga-li » de Sèrgi Carles

Vas endacòm mai après la partida de fotbòl ? Non, vau **pas enlòc pus**.

Ai perdut mon libre de contes. L'ai pausat endacòm mas sabi pas ont. Lo tròbi **pas enlòc**.

- « La granda paur jos las estèlas » revirada de Sèrgi Carles

Maman l'a embrassée. Pas moi. La mamà l'abracèt. **Non pas ieu**.

Je n'avais jamais eu le droit de dormir entre papa et maman.

Aviái **pas jamai** agut lo drech de dormir entre lo papà e la mamà.

Il n'y a personne en face ? I a **pas degun** en fàcia ?

On ne savait plus quoi dire, on ne savait plus quoi faire.

Sabiam **pas pus** que dire, sabiam **pas pus** que far.

• Comparatius, superlatius

Laurenç a **mai** de boletas que Pau. Pau a **mens** de boletas que Laurenç.

Lo cachaniu es **tan bèl coma** l'ainat.

Dins la classa, i a **tantes** de dròlles **coma** de dròllas. Dins la classa i a **tantas** de dròllas **coma** de dròlles. N'i a autan.

Lo roge es la color que **mai** li agrada.

Tròba una pola que passeja de poletons **polits e polits**. (Lo paure lop) (plan polits, fòrt polits, fòrça polits, tot plen polit)

- **Los accents grafics ; l'accent tonic**

L'accent grèu

o se legís	/ou/	lo lop
ò se legís	/o/	la pòrta
e se legís	/é/	lo solelh
è se legís	/è/	lo mantèl

L'ACCENT GRÈU CÀMBIA LA PRONONCIACION

L'accent agut

ó se legís	/ou/	córrer
é se legís	/é/	téner

L'ACCENT AGUT CÀMBIA PAS LA PRONONCIACION.

L'accent tonic

Quand legissèm un mot, i a totjorn una sillaba mai accentuada que las autras.

ex : **co**ssí- mamà- m'apèli- solelh-

Un mot acabat per una consonanta o una diftonga es accentuat sus la darrièra sillaba.

ex : solelh capelon papagai

Un mot acabat per una vocala (o una vocala + s) es accentuat sus l'abans-darrièra sillaba.

ex: paire geografia

Remarca : pels vèrbes conjugats a la tresena persona del plural, tenèm pas compte del « n » final : parlan es accentuat coma parla.

Mas d'unes mots seguisson pas aquelas règlas.

Per aqueles mots, se met un accent agut o grèu que càmbia la plaça de l'accent tonic.

ex: **co**ssí es acabat per una vocala mas l'accent agut plaça l'accent tonic sus la darrièra sillaba.

fàcia es acabat per una vocala mas l'accent grèu plaça l'accent tonic sus la primièra sillaba.

parlàvem es acabat per una consonanta, l'accent grèu plaça l'accent tonic sus l'abans-darrièra sillaba.

- **Mots invariables, advèrbis**

<i>Ailleurs</i>	Endacòm mai	<i>Dessus</i>	dessús
<i>Ainsi</i>	Aital , atal.	<i>Devant</i>	davant
<i>Alors</i>	Alara, alavetz, aladonc	<i>Donc</i>	Doncas, alara
<i>Après</i>	Après, aprèp, puèi	<i>Dont</i>	que
<i>Assez</i>	Pro	<i>droite (à)</i>	Sus man drecha
<i>Au-dessous</i>	Al dejós	<i>Durant</i>	Pendent
<i>Au-dessus</i>	Al dessús	<i>En effet</i>	De fach, d'efèct, d'efièch
<i>Aujourd'hui</i>	Uèi	<i>En face de</i> <i>Face à face</i>	Fàcia a, en fàcia de Cap e cap, cara e cara
<i>Après</i>	Prèp, a costat, al ras	<i>Encore</i>	Encara, tornarmai
<i>Au revoir</i>	Al reveire, adieu (tu), adieu-siatz (vos)	<i>Enfin</i>	Enfin, a la longa
<i>Aussi</i>	Tanben	<i>Ensuite</i>	Puèi ; aprèp
<i>Aussitôt</i>	Tanlèu ; sul còp ; sul pic	<i>Entre</i>	Entre
<i>Autant ; autant que</i>	Aitant ; tant .... Coma	<i>Envers, à l'envers</i>	Envèrs ; al revèrs
<i>Autour</i>	Al torn, a l'entorn	<i>Et</i>	E
<i>Autrefois</i>	Un còp èra, autres còps	<i>gauche (à)</i>	Sus man esquèrra
<i>Avant</i>	Abans	<i>Grâce à</i>	Gràcia a
<i>Avec</i>	Amb	<i>Hélas</i>	Ailàs
<i>Beaucoup</i> <i>pas beaucoup</i>	Fòrça, plan, bravament pas gaire, pas fòrça	<i>Hier</i>	lèr
<i>Bientôt</i>	Lèu	<i>Hors</i>	Fòra de
<i>Bonjour</i>	Bonjorn, adieu (tu) adieu-siatz (vos)	<i>Ici</i>	aicí
<i>Ça</i>	Aquò	<i>Jamais</i>	Jamai
<i>Car</i>	Que, perque, per çò que	<i>Jusqu'à</i>	Fins a ; d'aquí a ; entrò
<i>Ce, Celui-ci, cette, celle-ci</i>	Aqueste Aquesta	<i>Là</i>	aquí
<i>Ce, cette, celui-là, celle-là</i>	Aquel, aquela	<i>La plupart</i>	La màger part
<i>Cependant</i>	Pr'aquò, pasmens, ça que la	<i>Là-bas ; Là-haut</i>	Enlà, enlai ; amont
<i>Chacun</i>	Cadun	<i>Loin</i>	luènh
<i>Chaque</i>	Cada	<i>Longtemps</i> <i>Depuis longtemps</i>	Longtemps ; de temps ; bèl brieu Fa plan temps ; dempuèi de temps
<i>Chez , chez moi</i>	A cò de ; a l'ostal	<i>Maintenant</i>	Ara
<i>Combien</i>	Quant, quantes, quantas	<i>Mais</i>	Mas
<i>Comme</i>	Coma	<i>Malgré</i>	Malgrat ; maldespièch de
<i>Comment</i>	Cossí	<i>Merci</i>	Mercés
<i>Contre</i> <i>Echanger 1 pièce de 2</i> <i>contre 2 pièces de 1</i>	Contra ; Cambiar 1 pèça de 2 amb 2 pèças de 1.	<i>Midi</i>	Miègjorn
<i>D'abord</i>	En primièr	<i>Mieux</i>	Melhor
<i>Dans</i>	Dins	<i>Minuit</i>	Mièjanuèch
<i>Davantage (de)</i>	Mai (de)	<i>Moins</i>	Mens
<i>Dedans</i>	Dedins	<i>Ni</i>	Ni
<i>Dehors</i>	Defòra	<i>Non</i>	Non
<i>Déjà</i>	Ja	<i>Non plus</i>	Tanpauc
<i>Demain</i>	deman	<i>Nulle part</i>	Enlòc
<i>Depuis</i>	dempuèi	<i>Ou</i>	O
<i>Derrière</i>	darrièr	<i>Où</i>	Ont
<i>Dès, dès que</i>	Tre, tre que, tanlèu que	<i>Oui</i>	òc
<i>Dessous</i>	dejós	<i>Par</i>	Per

<i>Parce que</i>	Perque, per çò que, pr'amor que	<i>Sans</i>	Sens
<i>Parfois</i>	D'unes còps, de còps que i a, tot còp	<i>Sauf</i>	Levat ; fòra de
<i>Parmi</i>	Demest ; entre	<i>Soudain</i>	Subte, d'un còp
<i>Partout</i>	Pertot	<i>Sous</i>	Jos
<i>Pendant ; pendant ce temps</i> <i>Pendant que</i>	Pendent ; d'aquel temps Mentre que, del temps que, entretemps	<i>Souvent</i>	Sovent, mai d'un còp
<i>Personne</i>	Degun	<i>Sur</i>	Sus
<i>Peu ; un peu</i>	Pauc ; unpauc, un bricon, una mica	<i>Surtout</i>	Mai que mai
<i>Peu à peu</i>	Pauc a pauc	<i>Tandis que</i>	Mentre que ;
<i>Peut-être</i>	Benlèu	<i>Tant</i>	Tan ; tant
<i>Plus</i>	Mai ; pus	<i>Tant mieux</i>	Tan melhor
<i>Plusieurs</i>	Mai d'un ; mai d'una	<i>Tant pis</i>	Tan pièg
<i>Plutôt</i>	Puslèu	<i>Tantôt un tantôt l'autre</i>	Quora un quora l'autre
<i>Pour</i>	Per	<i>Tard</i>	Tard
<i>Pourquoi</i>	Perqué (cossí)	<i>Tellement</i>	Tant ; talament
<i>Pourtant</i>	Pr'aquò ; pasmens	<i>Tôt</i>	D'ora ;
<i>Près</i>	Près ; prèp Al pè de ; al ras de	<i>Toujours</i>	Totjorn ; sempre ; tostemps ; de longa
<i>Presque</i>	Gaireben ; de gaire	<i>Toutefois</i>	Pr'aquò, pasmens, ça que la
<i>Puis</i>	Puèi	<i>Travers (à)</i>	A través ; per
<i>Puisque</i>	Del moment que ; puèi que	<i>Travers (de)</i>	De través ; de guingòi
<i>Quand. Quand ?</i>	Quand. Quora ?	<i>Travers (en)</i>	De galís
<i>Que</i>	Que	<i>Très</i>	Plan, fòrça, fòrt
<i>Quel(s) – quelle(s)</i>	Quin (es) – quina (as)	<i>Trop</i>	Tròp
<i>Quelque (s)</i>	Qualques (al masculin e al femenin)	<i>Vers</i>	Cap a
<i>Quelque part</i>	Endacòm	<i>Vite – au plus vite</i>	Lèu, lèu fach- al pus lèu
<i>Quelquefois</i>	D'unes còps ; de còps que i a	<i>Voici ; Voilà</i>	Aquí, vaquí
<i>Quelqu'un</i>	Qualqu'un	<i>Volontiers</i>	Amb plaser, de bon grat.
<i>Rien</i>	Res	<i>Vraiment</i>	Vertadièrament ; a de bon

• Torns impersonals

En occitan se tròba pas lo « òm » tan coma en francés.

Los exemples çai-jos son estats preses dins de consignas de matematicas o d'alboms revirats per Sèrgi Carles.

Pour un énoncé, on peut poser beaucoup de questions. On peut classer ces questions en trois catégories.

Per un enonciat, **se pòt pausar** plan questions. **Se pòt classar** aquelas questions en tres categorias.

Quand on joint des points régulièrement espacés sur un cercle, on obtient des polygones réguliers.

Quand **religam** de punts regularament espaçats sus un cèrle, **obtenèm** de poligòns regulars.

On ne dit pas dix cent vingt-huit, on dit mille vingt-huit.

Se ditz pas dètz cents vint-e-uèch, **se ditz** mila vint-e-uèch.

« **On aurait dit** deux lions qui combattaient. »
« **Auriatz dich** dos leons que se batián. » (Crin-Blanc)

« *Un livre se lit* », expliqua Ernest, « *et si **on ne sait pas lire, on regarde les images.*** »
« Un libre, aquò se legís » expliquèt Ernèst, « e quand **sabes pas** legir, **agachas** los images.»
« *C'est bien de rêver, mais **on ne doit pas** croire tout ce qu'il y a dans les livres. Il faut faire preuve de jugeote.* »
« Aquò's plan de somiar, mas **cal pas** creire tot çò que i a dins los libres. Cal aver un bricon d'èime. » (Un polit libre)

« *Elle s'appelait Marie Olga, mais **on disait** Marlaguette...* »
« S'apelava Maria-Òlga, mas **li disián** Marlagueta... » (Marlagueta)

*Quand **on sonnait** à la porte, les De Soto regardaient par la fenêtre.*
Quand **qualqu'un esquilava**, los De Soto agachavan per la fenèstra. (La susprenenta istòria del Doctor De Soto)

*Mais qu'importe un aussi petit détail quand **on est amoureux** !*
Mas que i pòt far una besucariá aital, quand **òm** es amoroses ! (Granolhet es amorós)